

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติด
ของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเพชรบุรี

Factors affecting persistent of Drug convict Phetchaburi Central Prison

วีระศักดิ์ สัจจะปกาสิต

Weerasak Satchapagosit

เรือนจำกลางเพชรบุรี กรมราชทัณฑ์

Phetchaburi Central Prison, Department of Corrections

E-mail: weerasak_wee@hotmail.com

Retrieved 29-08-2021; Revised 23-09-2021; Accepted 30-11-2021

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยโครงสร้างทางสังคมของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี เพื่อศึกษาปัจจัยกระบวนการทางสังคมของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำ และ (2) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยโครงสร้างทางสังคมปัจจัยกระบวนการทางสังคม และปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมากระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดทุกประเภทตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 212 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ไคแอสคร และค่าสหสัมพันธ์

ผลการวิจัย ปัจจัยโครงสร้างทางสังคมของผู้ต้องขังคดี ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ภาพรวมพบว่า สภาพเศรษฐกิจ/ สภาพแวดล้อมในชุมชน/ ความเป็นอยู่อยู่ในระดับดี ปัจจัยกระบวนการทางสังคมของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ภาพรวม ความสัมพันธ์/ประสบการณ์ อยู่ในระดับน้อย ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของผู้ต้องขัง คดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี โดยรวม และทุกด้านได้รับการขัดเกลาทางสังคม อยู่ในระดับมากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทางสังคมและปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม พบว่า ปัจจัยกระบวนการทางสังคมมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการกระทำผิดซ้ำ โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยโครงสร้างทางสังคมมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำโดยมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทางสังคม และปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการกระทำผิดซ้ำระยะเวลาของการกระทำผิดซ้ำ และสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี

คำสำคัญ: ปัจจัย; ความสัมพันธ์; การกระทำผิดซ้ำ; ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี

Abstract

This study aimed to (1) identify social structure and social process of drug convicts in Central Prison Phetchaburi (2) explain effects of personal factors, social structure, and socialization on their persistent offences. Questionnaires were used to collect the data from the sample were 212 drug convicts in Central Prison Phetchaburi who had committed any kind of drug-related persistent offences at least two times. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-Square, and correlation.

The study revealed a high level of social structure, which included good economic condition, community environment, and livelihood. Social process of the convicts- as a whole, relationship, and experience were low level. Socialization of the convicts- as a whole and when all aspects were a high level. The study also revealed a low level of positive correlation between social structure and social process and persistent offences of the convicts. Social structure was positive correlation with reasons for committing persistent offences at a high level. In addition, social structure, social process, and socialization were irrelevant to the number of persistent offences committed and also irrelevant to both period of and reasons for persistent offences committed.

Keywords: Factors; Relationship; Persistent of Drug convict; Phetchaburi Central Prison

บทนำ

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสุขภาพร่างกายของผู้เสพ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของครอบครัวและประเทศ รวมทั้งความมั่นคงความสงบสุขของสังคมและประเทศชาติ และผล กระทบมากที่สุดจากปัญหายาเสพติด คือ ก่อให้เกิดความทุกข์ อย่างใหญ่หลวงในครอบครัว ที่มีลูกหลาน ติดยาเสพติด ปัญหายาเสพติดมีแนวโน้มของความรุนแรงและขยายตัวมากขึ้น สืบบุคคลเกือบทุกกลุ่มอายุ มีการขยายตัวตามการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมยุคพัฒนา ที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน ของรัฐหรือเอกชนต่างร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไขปัญห แต่ปัญหายาเสพติดก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ คดี พ.ร.บ. ยาเสพติด/ สารระเหย ทั่วประเทศ เป็นนักโทษชาย จำนวน 206,614 คน และนักโทษหญิง จำนวน 28,052 คน รวม 234,666 คน (กรมราชทัณฑ์, 2564)

ปัญหายาเสพติดจึงไม่ใช่ปัญหาของคนใดคนหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นปัญหาของทุกคนในสังคมที่ต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญห การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน และร่วมมือกัน จากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความร่วมมือจากชุมชนในพื้นที่ด้วย หากชุมชนมีความเข้มแข็งและร่วมมือในการแก้ไขปัญหาก็จะนำไปสู่ชุมชนและสังคมที่ปลอดยาเสพติดในที่สุดจากปัญหายาเสพติดที่เชื่อมโยงให้เกิดการจับกุมลงโทษทำให้มีผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดและสาร

ระเหยเพิ่มสูงขึ้น โดยมี รายงานข้อมูลสถิติปีพ.ศ.2564 ผู้ต้องราชทัณฑ์ที่เข้ามาเรือนจำกลางเพชรบุรี นักโทษเด็ดขาดชาย 1,258 คน นักโทษเด็ดขาดหญิง 137 คน รวมทั้งสิ้น 1,395 คน แยกเป็นคดีทั่วไป เป็นนักโทษเด็ดขาดชายจำนวน 200 คน และนักโทษเด็ดขาดหญิงจำนวน 19 คน คดีที่มีมากที่สุดคือคดีพ.ร.บ.ยาเสพติด จากรายงาน ข้อมูลสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ในคดีพ.ร.บ.ยาเสพติดเรือนจำกลางเพชรบุรี เป็นนักโทษเด็ดขาดชายจำนวน 1,059 คน และเป็นนักโทษเด็ดขาดหญิง จำนวน 118 คน เป็นร้อยละ 84.37 (กรมราชทัณฑ์, 2564) นอกจากนั้นยังพบว่าคดี พ.ร.บ.ยาเสพติดเป็นคดีที่มีการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด ปัญหาการกระทำผิดซ้ำคือ ปัญหาที่ผู้กระทำผิดที่ถูกจำคุกในเรือนจำหลังพ้นโทษปล่อยตัวออกไปในสังคม แล้วกลับไปกระทำผิดซ้ำขึ้นอีก ในคดีเดิม ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยในหลาย ๆ ด้านที่เป็นตัวกระตุ้น เช่น การศึกษา สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

การที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐาน พ.ร.บ.ยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเพชรบุรี” เนื่องจากผู้วิจัยมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำกลางเพชรบุรีที่กระทำผิด และยังคงกระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ การที่ผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำ ทำให้เกิดผลกระทบไม่เพียงแต่ตัวผู้กระทำ แต่ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัวของผู้ต้องขัง ซึ่งอยู่ในสังคมภายนอก ซึ่งปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ยังไม่มีการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมา กระทำผิดซ้ำในความผิดฐาน พ.ร.บ.ยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเพชรบุรี

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทางสังคม ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี เป็นอย่างไร
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบำบัดรักษาในเรือนจำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรีเป็นอย่างไร
3. ลักษณะของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรีเป็นอย่างไร
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบำบัดรักษาในเรือนจำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรีเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยโครงสร้างทางสังคมของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยกระบวนการทางสังคมของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยกระบวนการชดเชยทางสังคมของผู้ต้องขังคดียาเสพติดใน เรือนจำกลางเพชรบุรี
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบำบัดรักษาในเรือนจำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี

5. เพื่อศึกษาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี

6. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทางสังคม และปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี

2. ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทางสังคม และปัจจัยกระบวนการ ขัดเกลาทางสังคม มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรีจำนวน 4 ปัจจัย คือ

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1.2 ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมในชุมชน

1.3 ปัจจัยกระบวนการทางสังคม ได้แก่ สภาพความสัมพันธ์กับผู้กระทำผิด การถูกจำคุกในคดียาเสพติด ประสบการณ์ที่ได้รับภายในเรือนจำ ประสบการณ์ที่ได้รับหลังการพ้นโทษ

1.4 ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว สภาพความเป็นอยู่

ขอบเขตประชากร

ประชากร คือ ผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดทุกประเภท ที่ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกในเรือนจำกลางเพชรบุรี จำนวน 212 คน (กรมราชทัณฑ์, 2564)

ขอบเขตด้านพื้นที่

เรือนจำกลางเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเพชรบุรี ครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยระหว่าง เดือนสิงหาคม ถึงตุลาคม พ.ศ. 2564

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเพชรบุรี เมื่อได้ข้อมูลที่เหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยจะนำไปประมวลผลในโปรแกรมสำเร็จรูปและ วิเคราะห์ผลข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (ร้อยละ)

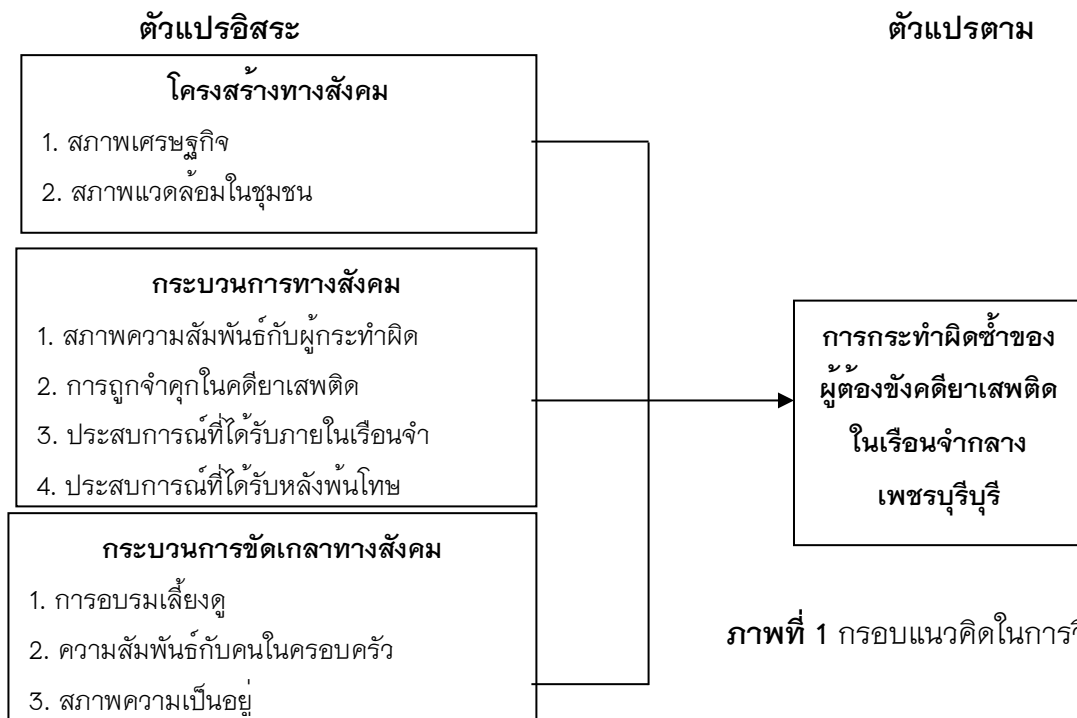
ตอนที่ 2 ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทางสังคม และปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบำบัดรักษาในเรือนจำของผู้ต้องขัง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทางสังคม และปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลด้วย การหาค่า Chi-Square และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีโครงสร้างทางสังคม (Social structural theories) ของวิลเลียม อาเดรียน บองเจอร์ (Bomger) (1876–1940) ประกอบด้วย สภาพเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมในชุมชน กระบวนการทางสังคม ของเกอเรียบ ทาร์ด (Gabrial Tarde) (1843–1904) ประกอบด้วย สภาพความสัมพันธ์กับ ผู้กระทำผิด การถูกจำคุกในคดียาเสพติด ประสบการณ์ที่ได้รับภายในเรือนจำ ประสบการณ์ที่ได้รับหลังพ้นโทษ ทฤษฎีการขัดเกลา ของ David Matzd ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว สภาพความเป็นอยู่ มาใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีภูมิลำเนาที่เกิดในภาคกลาง ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุด ในระดับมัธยมศึกษา และมีสถานภาพโสดก่อนการต้องโทษครั้งหลังสุดมากที่สุด ผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องโทษครั้งแรกตอนอายุ 18-25 ปี โดยประกอบอาชีพอาชีพรับจ้าง/ ค้าขาย ส่วนตัวก่อนต้องโทษคุมขังครั้งหลังสุดมากที่สุด และส่วนใหญ่รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ก่อนต้องโทษครั้งหลังสุด ตามลำดับ

2. ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวนของการกระทำผิดคดีเกี่ยวกับยาเสพติดในครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 โดยมีความผิดเกี่ยวกับยาบ้า มากที่สุด ซึ่งระยะเวลาของการกระทำครั้งนี้ห่างจากครั้งที่แล้วน้อยกว่า 1 ปี และสาเหตุของการกลับมาก่อกระทำผิดซ้ำคดีเกี่ยวกับยาเสพติดในครั้งนี้ คือ สภาพจิตใจ ที่ไม่เข้มแข็งตามลำดับ

3. ปัจจัยโครงสร้างทางสังคมของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ภาพรวมพบว่า สภาพเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมในชุมชน ความเป็นอยู่ อยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน เป็นดังนี้

3.1 ด้านสภาพเศรษฐกิจ พบว่าโดยภาพรวม สภาพเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ในชุมชน/ ความเป็นอยู่ อยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายภายใน ครอบครัว มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ปัญหาเศรษฐกิจทำให้กระทำผิด และประสบปัญหาเรื่องไม่มีงานทำ ทำให้ต้องหารายได้เสริมโดยการค้ายาเสพติด ตามลำดับ

3.2 ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน พบว่า โดยภาพรวม สภาพเศรษฐกิจ/ สภาพแวดล้อมในชุมชน/ ความเป็นอยู่ อยู่ในระดับไม่ค่อยดี เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า รู้สึกอบอุ่นที่คนในชุมชนที่อยู่อาศัยของ มีที่ทำเป็นมิตร คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำ สิ่งที่ต้องการ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ คนในชุมชนที่อยู่อาศัยรับรู้ที่เคยติดคุกอยู่ในเรือนจำมาก่อน และเป็นผู้นำเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนเสมอ เช่น ร่วมมือพัฒนาวัด โรงเรียน สถานที่สาธารณะ ตามลำดับ

4. ปัจจัยกระบวนการทางสังคมของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ภาพรวมพบว่า ความสัมพันธ์/ ประสบการณ์ อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพความสัมพันธ์กับผู้กระทำผิด มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านประสบการณ์ที่ได้รับภายในเรือนจำ ด้านการถูกจำคุกในคดียาเสพติด และด้านประสบการณ์ ที่ได้รับหลังพ้นโทษ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน เป็นดังนี้

4.1 ด้านสภาพความสัมพันธ์กับผู้กระทำผิด พบว่าโดยภาพรวม ความสัมพันธ์/ ประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในขณะที่ถูกคุมขังได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ออกกำลังกาย กับเพื่อนผู้ต้องขังอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ในขณะที่ถูกคุมขังได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนผู้ต้องขังอยู่เสมอ และในขณะที่ถูก คุมขังมีเพื่อนสนิทที่เป็นผู้ต้องขัง ตามลำดับ

4.2 ด้านการถูกจำคุกในคดียาเสพติดพบว่า โดยภาพรวมความสัมพันธ์ ประสบการณ์ อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความผิดฐานเป็น (ผู้ค้า) ยาเสพติด จนเป็นเหตุให้ถูกคุมขังใน เรือนจำกลางเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมา คือ มีความผิดฐานเป็น (ผู้เสพ) ยาเสพติด จนเป็นเหตุให้ถูกคุมขังในเรือนจำกลางเพชรบุรี และถูกคุมขังด้วยคดียาเสพติดโดยมีเพื่อนแนะนำให้ค้าหรือ เสพ ตามลำดับ

4.3 ด้านประสบการณ์ที่ได้รับภายในเรือนจำพบว่า โดยภาพรวม ความสัมพันธ์ ประสบการณ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในขณะที่ถูกคุมขังมีโอกาสได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ จากเพื่อน ผู้ถูกคุมขัง มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ในขณะที่ถูกคุมขังมีโอกาสได้รับประสบการณ์ด้าน ต่าง ๆ จากเพื่อนผู้ถูกคุมขัง และในขณะที่ถูกคุมขังได้รับคำแนะนำ ที่เกี่ยวกับการค้ายาเสพติดจากเพื่อนผู้ ถูกคุมขัง ตามลำดับ

4.4 ด้านประสบการณ์ที่ได้รับหลังพ้นโทษพบว่า โดยภาพรวมความสัมพันธ์ ประสบการณ์ อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า หลังจากพ้นโทษยังมีการติดต่อคบหากับเพื่อนผู้ต้องโทษ/ พ้นจาก โทษ มีค่าเฉลี่ยมาก เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ หลังจากพ้นโทษยังมีโอกาส เวลา ได้ติดต่อ พูดคุย แลกเปลี่ยนเรื่องต่าง ๆ กับเพื่อน ผู้ต้องโทษ/ พ้นจากโทษ และหลังจากพ้นโทษมีโอกาสได้ทำงานร่วมกับ เพื่อนผู้พ้นโทษ ตามลำดับ

5. ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำ กลางเพชรบุรีพบว่า โดยรวมและทุกด้านได้รับการขัดเกลาทางสังคม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นราย ด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดู มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์กับคนใน ครอบครัวยุคและด้านสภาพความเป็นอยู่ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน เป็นดังนี้

5.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดู พบว่า ได้รับการขัดเกลาทางสังคม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็น รายข้อ พบว่า บิดามารดามีความประพฤติที่ดีเป็นแบบอย่างเสมอ มีค่าเฉลี่ยมาก เป็นอันดับที่ 1 รองลงมา คือ ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาด้วยความรักความอบอุ่น อย่างสม่ำเสมอ มีโอกาสได้ทำกิจกรรม ร่วมกับบิดามารดา และญาติมิตรอย่างสม่ำเสมอ และมีโอกาสได้ไปทำบุญเข้าวัด ร่วมกับครอบครัวเป็น ประจำ ตามลำดับ

5.2 ด้านความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว พบว่า ได้รับการขัดเกลาทางสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า บิดามารดาและบุคคลในครอบครัว คอยดูแลเอาใจใส่ เป็นอย่างดีและให้การ อบรมสั่งสอนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ เมื่อประสบปัญหาคนในครอบครัวจะคอย

ให้กำลังใจและหาทางแก้ไขปัญหาในทางที่ถูก เมื่อถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำครั้งก่อน มีบิดามารดาและญาติมาเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ และครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ เช่น รับประทานอาหารด้วยกันไปเที่ยวด้วยกัน เล่นกีฬาด้วยกัน ฯลฯ ตามลำดับ

5.3 ด้านสภาพความเป็นอยู่พบว่า ได้รับการขจัดเกลาร้างสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีอุปกรณ์เครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกภายในบ้านอย่างเพียงพอและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ครอบครัวมีอาชีพที่สร้างรายได้สำหรับ ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเพียงพอ ครอบครัวอยู่กันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตาทุกคนในครอบครัว ครอบครัวไม่มีปัญหาเรื่องการใช้เงินในการดำรงชีวิต และก่อนต้องโทษในครั้งนี้ ไม่มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระในแต่ละเดือน ตามลำดับ

6. การบำบัดรักษาในเรือนจำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ในระหว่างที่ถูกคุมขังได้รับการฝึกอบรม ในเรื่องการปฏิบัติตนเป็นบุคคลที่ดีของสังคม มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ในระหว่างที่ถูกคุมขังได้รับความรู้เกี่ยวกับการฝึกอาชีพจากเรือนจำ ในระหว่างที่ถูกคุมขังได้เข้ารับการฝึกอบรมด้านจิตใจและปฏิบัติธรรมและในระหว่างที่ถูกคุมขังได้มีส่วนร่วมในการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม ตามลำดับ

7. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี พบว่า เพศ อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษคุมขัง ครั้งหลังสุด อายุเมื่อต้องโทษครั้งแรก และรายได้ต่อเดือนก่อนต้องโทษครั้งหลังสุดไม่มี ความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำกลางเพชรบุรี ส่วนสถานภาพมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยกระบวนการทางสังคมมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการกระทำผิดซ้ำ โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำ ($r = 0.18$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ปัจจัยโครงสร้างทางสังคมมีความสัมพันธ์กับสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ โดยมีความสัมพันธ์ ทางบวก ในระดับสูง ($r = 0.78$) นอกจากนี้ปัจจัยโครงสร้างทางสังคม ปัจจัยกระบวนการทาง สังคม และปัจจัยกระบวนการขจัดเกลาร้างสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการกระทำผิดซ้ำ ระยะเวลาของการกระทำผิดซ้ำ และสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเพชรบุรีจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยโครงสร้างทางสังคมของผู้ต้องขังคดีความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ภาพรวมพบว่า สภาพเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมในชุมชน, ความเป็นอยู่ อยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจ

เนื่องมาจากผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายภายใน และปัญหาเศรษฐกิจทำให้กระทำผิด และประสบปัญหาเรื่องไม่มีงานทำ ทำให้ต้องหารายได้เสริมโดยการค้ายาเสพติดโดยที่คนในชุมชน ที่อยู่อาศัยรับรู้ว่ายาคติคุณอยู่ในเรือนจำมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตร์ รัชศรี (2553) การศึกษาเรื่อง การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี ผลการศึกษาพบว่า

กระทำความผิดเป็นครั้งที่ 2 กระทำความผิดคดีความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติด ได้รับการปล่อยตัว โดยได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อค่านิยมในการกระทำความผิดระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าสังคมยกย่อง นับถือผู้มีฐานะร่ำรวยมากกว่าคนดี มีคุณธรรมแต่ยากจน และสังคมในปัจจุบันเป็นแบบวัตถุนิยม พุ่งเพื่อ ทะเยอทะยาน ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในระดับมาก

2. ปัจจัยกระบวนการทางสังคมของผู้ต้องขังคดีความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ภาพรวมพบว่า ความสัมพันธ์ ประสบการณ์ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ต้องขังคดีความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี เห็นว่าในขณะที่ถูกคุมขังได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ออกกำลังกายกับเพื่อนผู้ต้องขังอยู่เสมอ จากผู้ต้องขังอื่นที่มีความผิดฐานเป็นผู้ค้ายาเสพติด จนเป็นเหตุให้ถูกคุมขังในเรือนจำกลางเพชรบุรี ทำให้ขณะที่ถูกคุมขังมีโอกาสได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ จากเพื่อนผู้ถูกคุมขัง และในขณะที่ถูกคุมขังมีโอกาสได้รับประสบการณ์ด้านต่าง ๆ จากเพื่อนผู้ถูกคุมขัง และในขณะที่ถูกคุมขังได้รับคำแนะนำที่เกี่ยวกับการค้ายาเสพติดจากเพื่อนผู้ถูกคุมขัง

3. ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของผู้ต้องขังคดีความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรีพบว่า โดยรวมและทุกด้านได้รับการขัดเกลาทางสังคม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ต้องขังคดีความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ได้รับการขัดเกลาทางสังคมจากบิดามารดา มีความประพฤติที่ดีเป็นแบบอย่างเสมอ ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาด้วยความรักความอบอุ่นอย่างสม่ำเสมอ มีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกับบิดามารดา บุคคลในครอบครัวคอยดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี และให้การอบรมสั่งสอนอยู่แต่จากปัจจัยทางด้านสังคม ที่มีความต้องการในการมีอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกสบายภายในบ้านอย่างเพียงพอที่เป็นค่านิยมในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ มุกระ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นด้านครอบครัว สังคมและชุมชน การคบเพื่อน เศรษฐกิจ ก็ตาม ล้วนส่งผลให้เกิดการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ถ้าครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูที่เอาใจใส่ ก็ง่ายกับการถูกชักจูง ตลอดจนสภาพของสังคมและชุมชน ซึ่งเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกมาแล้วต้องประสบปัญหาทั้งด้านของสภาพจิตใจ ความวิตกกังวลกลัวที่สังคมจะไม่ให้การยอมรับ และต้องเจอกับปัญหาการตกงาน ถูกปฏิเสธจากสถานที่ทำงาน ทำให้ขาดรายได้ที่จะเลี้ยงดูตัวเองและครอบครัว ส่งผลให้ต้องกลับไปทำผิดซ้ำนั่นเอง

4. ปัจจัยโครงสร้างทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายภายใน และปัญหาเศรษฐกิจทำให้กระทำ ทำให้ต้องหารายได้เสริมโดยการค้ายาเสพติด โดยที่คนในชุมชน ที่อยู่อาศัยรับรู้ว่าเคยติดคุกอยู่ในเรือนจำมาก่อน จึงส่งผลให้มีการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเนียร ชุณหโสภาค (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เป็นสาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นตรงกันว่า สาเหตุที่สำคัญที่สุดของการกระทำผิดในคดียาเสพติด ครั้งแรกมาจากเพื่อนชักชวน ส่วนสาเหตุการกระทำผิดในคดียาเสพติดครั้งสุดท้าย เป็นเพราะต้องการเงิน และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างโทษที่ได้รับจากการกระทำผิดครั้งแรกกับจำนวนครั้งที่กระทำความผิดในคดียาเสพติด พบว่า หากการกระทำผิดครั้งแรกมีจำนวนปีที่รับโทษมาก จะส่งผลให้มีการกระทำความผิดน้อยครั้งลง

5. ปัจจัยกระบวนการทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้ต้องขังคดีความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ออกกำลังกายกับเพื่อนผู้ต้องขังอยู่เสมอ ในขณะที่ถูกคุมขัง มีโอกาสได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ จากเพื่อนผู้ถูกคุมขังและในขณะที่ถูกคุมขังมีโอกาสได้รับประสบการณ์ด้านต่าง ๆ จากเพื่อนผู้ถูกคุมขัง และในขณะที่ถูกคุมขังได้รับคำแนะนำที่เกี่ยวกับการค้ายาเสพติดจากเพื่อนผู้ถูกคุมขัง ไม่มีส่วนในการทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์วี บุณนาค (2542) วิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำมากมีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของบิดามารดาไม่ดี การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า มีความรู้เรื่องพิษภัยของยาบ้าต่อร่างกายน้อย ผู้ต้องขังที่มีระยะเวลาต้องโทษอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เกิดจากการคบเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ

6. ปัจจัยกระบวนการชดเชยทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรีในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้ต้องขังได้รับการชดเชยทางสังคมจากบิดามารดา มีความประพฤติที่ดีเป็นแบบอย่างเสมอ ได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาด้วยความรักความอบอุ่นอย่างสม่ำเสมอ บิดามารดาและบุคคลในครอบครัว คอยดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีและให้การอบรมสั่งสอนอยู่เสมอ ทำให้การกระทำผิดซ้ำนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีความผิดฐานพ.ร.บ.ยาเสพติดในเรือนจำกลางเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิมิตร จันทร์จารุ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังกรณีศึกษาเรือนจำพิเศษธนบุรี โดยผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยแวดล้อมภายนอกเรือนจำ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังความผิดฐาน พ.ร.บ. ยาเสพติด ของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเพชรบุรี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เสนอให้กรมราชทัณฑ์ กำหนดมาตรการการป้องกันโดยใช้การขัดเกลาทางสังคมและ ป้องกันมิให้บุคคลที่เคยกระทำผิดมาแล้ว กลับมากระทำผิดซ้ำอีก โดยใช้วิธีการแก้ไขอบรม ฟันฟูจิตใจให้กลับตัวเป็นคนดี

2. จากการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยโครงสร้างทางสังคมในชุมชนของผู้ต้องขังในด้าน สภาพแวดล้อมใน ชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่ค่อยดี เสนอให้เรือนจำต่าง ๆ ร่วมมือกันระหว่างชุมชนกับหน่วยงานของ ภาครัฐและเอกชน เปิดโอกาสให้ผู้ที่เคยกระทำผิดหรือผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกมาแล้ว โดยการช่วยเหลือให้ โอกาสจัดหางานให้ทำ ยอมรับการกลับตัวของผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษให้มีงานที่สุจริต คอยให้การสนับสนุน ในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือในการประกอบ อาชีพ เช่น การจัดหาอุปกรณ์ประกอบอาชีพ เพื่อให้ ผู้ต้องขังได้มีเครื่องมือในการทำงานไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

3. จากการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยกระบวนการทางสังคมในชุมชนของผู้ต้องขังในด้าน ประสบการณ์ที่ ได้รับหลังพ้นโทษ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น จึงขอเสนอจัดให้มีการฝึกวิชาชีพในเรือนจำให้แก่ ผู้ต้องขัง โดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานภายนอก เพื่อให้ผู้ต้องขังจะสามารถนำวิชาชีพที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพสุจริตในสังคมปัจจุบันได้ และให้ได้รับการศึกษาในเรือนจำ เพื่อให้ได้รับความรู้และนำเอา มาใช้เมื่อพ้นโทษ

4. จากการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยด้านขัดเกลาทางสังคมในชุมชนของผู้ต้องขังในด้าน สภาพความเป็นอยู่ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นจึงขอเสนอให้เรือนจำ ดำรวจ ภัยการ ศาล ประสานความร่วมมือในการ ป้องกัน ป้องปราม โดยกำหนดนโยบายและการวางแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องระหว่างหน่วยงาน จะต้องมีการดำเนินการปราบปราม จับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็วพิพากษาคดีด้วยความ ยุติธรรมและเที่ยงตรง การจับกุมที่รวดเร็ว เป็นการตัดโอกาสไม่ให้ผู้กระทำผิดซ้ำอีก

เอกสารอ้างอิง

- นิมิตร จันทร์จากรุ. (2551). การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง: กรณีศึกษาเรือนจำพิเศษพัทยาจังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นุชนาฏ มุกระ. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลาง เชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จำเนียร ชุณหโสภาค. (2550). ปัจจัยที่เป็นสาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด. กรุงเทพฯ :สถาบันวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนตร์ รัชศรี. (2553). การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.